

РЕШЕНИЕ

№ 5350

гр. София, 09.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав,
в публично заседание на 10.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **10574** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.76, ал.1 от Закона за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ).

Образувано е по жалба от проф.Г. Г. Я. – ректор на Националната художествена академия (Н.), подадена чрез упълномощения процесуален представител – адв. Я. Д., срещу решение № РС-475-22-103 от 19.10.2022 г. на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (КПКОНПИ или Комисията). С него по отношение на жалбоподателя в качеството му на ректор на Н. и лице, заемащо висша публична длъжност по смисъла на чл.6, ал.1, т.45 от ЗПКОНПИ за това, че е издал заповед № 0014-О/20.01.2021 г. и заповед № 0313-О/16.12.2021 г. с поименни списъци с индивидуализирани допълнителни възнаграждения, в свой частен интерес, в нарушение на разпоредбата на чл.58, изр. първо, предл. четвърто от ЗПКОНПИ е установен конфликт на интереси и на основание чл.171, ал.1 от ЗПКОНПИ му е наложена глоба в размер на 5000 лв. и са отнети в полза на държавата: 1. сумата от 892,94 лв., представляваща среднодневно възнаграждение за датите на издаване на заповед № 0014-О/20.01.2021 г. и заповед № 0313-О/16.12.2021 г., получена от деянието, породило конфликт на интереси, на основание чл.81, ал.1 от ЗПКОНПИ и 2. сумата от 2996,70 лв., представляваща получената материална облага в резултат на установения конфликт на интереси, на основание чл.81, ал.2 от ЗПКОНПИ. С жалбата се твърди, че обжалваният акт е незаконосъобразен като постановен при съществено нарушение на административнопроизводствените

правила, неспазване на установената форма и в несъответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. Иска се отмяната му. Претендира се и присъждане на сторените по делото разноски.

Ответникът - Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество в открито съдебно заседание чрез процесуалния си представител юрк. Н. Н. и в представени по делото писмени бележки оспорва жалбата като неоснователна. Моли съда да я отхвърли, както и да му присъди юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на заплатеното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не взема участие в производството по делото.

Административен съд – София град, второ отделение, 30-ти състав, намира жалбата като подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване административен акт и в законоустановения 14-дневен срок, за процесуално допустима.

Разгледана по същество, същата е и основателна.

От данните по делото се установява следното:

Производството пред КПКОНПИ е образувано по реда на чл.71, ал.1, пр.1 от ЗПКОНПИ по повод сигнал с рег. № ЦУ01/С-475/02.06.2022 г. с решение за образуване на производство за конфликт на интереси № КИ- 179/14.06.2022 г. Сигналят е за това, че проф. Г. Г. Я., в качеството си на ректор на Н. е издал заповеди № 0014-О/20.01.2021 г. и № 0313-О/16.12.2021 г., с които е определил размера на допълнително материално стимулиране на работещите в Н., по списък - неразделна част от тях, в това число и на самия себе си.

С покана с изх. № ЦУ01-7283#32/30.08.2022 г. на КПКОНПИ на основание чл.72, ал.5 от ЗПКОНПИ, проф. Г. Г. Я., в качеството му на ректор на Н. и лице, заемащо висша публична длъжност по чл.6, ал.1, т.45 от ЗПКОНПИ, е поканен за изслушване пред Комисията на 14.09.2022 г., на което същият се е явил лично. На заседанието, обективизирано в т.1 от Протокол № 1077/14.09.2022 г., проф. Г. Г. Я. е заявил, че в Националната художествена академия изплащането на допълнително материално стимулиране (ДМС) на служители и преподаватели до встъпването му в длъжност на 15.01.2020 г. се е осъществявало съгласно утвърдената практика, с издаването на заповед от ректора на Н., като размерът на допълнителното възнаграждение е представлявал еднакъв процент върху основното трудово възнаграждение. Към заповедта се прилагала ведомост с имената на служителите и преподавателите, като в нея се включвало и името на ректора, в качеството му на преподавател, осъществяващ съответната преподавателска дейност. При осъществени одити на Сметната палата с изх. № 20-05-99/08.11.2021 г. и на Министерство на образованието и науката с изх. № 8007-97/06.11.2019 г., както и при всички предходни проверки не били констатирани нередности при изплащане на допълнителните възнаграждения. На заседание на Академичния съвет, проведено на 18.12.2020 г. било съобщено за възможност за изплащане на допълнително възнаграждение, като впоследствие след доклад на главния счетоводител за наличието на преходен остатък, с който завършва Н. към 11.12.2020 г. е издадена заповед № 0014-О/20.01.2021 г. Допълнителните възнаграждения, въз основа на заповедта били с еднакъв процент върху основните трудови възнаграждения на преподавателите и служителите в Н.. В изпълнение на чл.16. ал.2 от Вътрешните правила на Н. за работната заплата (ВПРЗ) било изплатено допълнително трудово възнаграждение на всички преподаватели и служители. В

съответствие с чл.16, ал.5 от същите Вътрешни правила бил отчетен фактът, че нямало преподаватели и служители с незадоволителна оценка от последната атестация или наложено дисциплинарно наказание, поради което не бил изключен нито един преподавател или служител от ведомостта за получаване на допълнително трудово възнаграждение. Като ректор, в качеството си на преподавател, осъществяващ академичната длъжност „професор“, Я. получил еднакъв процент върху основното си трудово възнаграждение, пропорционално равно на възнаграждението на останалите преподаватели. И по втората заповед № 0313-О/16.12.2021 г. всички преподаватели и служители получили допълнително възнаграждение в размер на еднакъв процент, върху основното им трудово възнаграждение. И двете заповеди били издадени в извънредните условия на COVID-19, като Н. работила дистанционно, което практически осуетявало оценката на индивидуалната работа на всеки един от служителите. Заявява, че формалната възможност за конфликт на интереси и в двете заповеди не е довела до злоупотреба в негов частен интерес. В предварителния доклад на МОН от 07.04.2022 г. за пръв път била направена забележка/препоръка за спазване на чл.29, ал.2 от Закона за висшето образование (ЗВО).

От събраните в хода на административното производство доказателства Комисията е установила следното:

Проф. Г. Г. Я. е назначен като преподавател в Н. по силата на трудов договор № 608 от 02.10.1995 г. Същият заема длъжността „Ректор“ на Националната художествена академия по силата на договор за управление на Н. № ДО1-257 от 30.09.2020 г., сключен с министъра на образованието и науката на основание чл.10, ал.2, т.10 от Закона за висшето образование въз основа на решение от 15.01.2020 г. на Общото събрание на Н..

По преписката са представени допълнителни споразумения по трудовия договор относно трудовото правоотношение на жалбоподателя и получаваното от него възнаграждение.

Със заповед № 0014-О/20.01.2021 г. на основание чл.16 от ВПРЗ проф. Г. Г. Я., в качеството си на ректор на Н. нарежда да се изплати ДМС на всички лица, наети на основен трудов договор в Н. като сумите да се начислят и изплатят с работните заплати за м. януари 2021 г., а размерът им се определи от главния счетоводител, предвид преходния остатък, с който завършва Н. към 31.12.2020 г. Неразделна част от заповедта е Списък на лицата и определените за тях суми за ДМС. Под № 56 от този списък фигурира името на проф. Г. Г. Я. със служебен № 13130003 и размер на определената сума на ДМС от 1 932 лв.

С чл.1, ал.1 от ПМС № 370 от 04.11.2021 г. за одобряване на допълнителни трансфери по бюджета на Министерство на образованието и науката за подпомагане бюджетите на държавните висши училища за 2021 г. Министерският съвет одобрява трансфери за 2021 г. в общ размер на 15 000 000 лв. по бюджета на Министерство на образованието и науката за подпомагане на държавните висши училища, разпределени съгласно приложението, като средствата се осигуряват за сметка на резерва за непредвидени и/или неотложни разходи за 2021 г. по централния бюджет в частта за допълващи и компенсиращи мерки във връзка с COVID-19 и други по чл.1, ал.2, раздел II, т. 5.4 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г. Видно от Приложение към чл.1, ал.1 от ПМС № 370 от 04.11.2021 г. на Н. са отпуснати средства в размер на 191 009,00 лв.

Със заповед № 0313-О/16.12.2021 г., на основание ПМС № 370 от 04.11.2021 г. за одобряване на допълнителни трансфери по бюджета на Министерство на образованието и науката за подпомагане бюджетите на държавните висши училища за 2021 г. проф. Г. Г. Я. като ректор на Н. нарежда сумата получена от А. да бъде разпределена както следва:

- 171 908, 10 лв., представляваща 90% от общия трансфер, за добавка към възнагражденията на всички работещи в А., за последните три месеца на 2021 г., като същата бъде изплатена с работните заплати в м. декември 2021 г.

- 19100. 90 лв., представляващ 10% от общия трансфер да се отнесе към перо „Стипендии“ и същата да бъде разпределена и изплатена на студентите на Н. до 21.12.2021 г.

В Списъка на лицата получили ДМС по ПМС № 370/04.11.2021 г. в Националната художествена академия, неразделна част от заповед № 0313-О/16.12.2021 г. фигурира името на проф. Г. Г. Я. - ректор на Н., с размер на определената сума за ДМС от 1 064,70 лв.

Видно от справка за изплатените възнаграждения на проф. Г. Г. Я. от Н. за периода от м. януари 2020 г. до м.юни 2022 г., на същия за м. януари 2021 г. е изплатено ДМС в размер на 1932,00 лв., за м. декември е изплатено ДМС в размер на 1 064,70 лв., а за м. април 2022 г. е изплатено ДМС в размер на 819 лв.

С Одитен доклад с рег. № 8007-31/03.05.2022 г. на Звено за вътрешен одит на Министерство на образованието и науката (окончателен) за изпълнен одитен ангажимент за даване на увереност с цел: оценка за съответствието при управлението на публични средства и дейностите на Национална художествена академия с нормативните и вътрешните актове за периода от 01.07.2019 г. до 31.12.2021 г. е констатирано, че през м.януари 2021 г. с изплатено ДМС (за м.декември 2020 г.) в Н. в общ размер на 247 797 лв. съгласно Заповед № 0014-О/20.01.2021 г. на 215 преподаватели и служители. За начислените и изплатени средства липсва решение на Академичния съвет. На проф. Г. Г. Я. е определено ДМС в размер на 1 932 лв. Заповедта е подписана от проф. Г. Г. Я., в качеството му на ректор. Със Заповед № 0313-О/16.12.2021 г. на 229 преподаватели и служители на Н. са начислени и изплатени в общ размер на 150 678, 19 лв. допълнителни възнаграждения по ПМС № 370/04.11.2021 г. към заплатите за м. декември 2021 г. В заповедта липсва информация за определяне индивидуалния размер на преподавателите и служителите. Съгласно заповедта, на проф. Г. Г. Я. са начислени и изплатени през м.декември 2021 г. допълнителни възнаграждения в размер на 1064,70 лв. Заповедта е подписана от проф. Г. Г. Я., в качеството му на ректор. Прието е, че така издадените заповеди не съответстват на чл.29, ал.2 от ЗВО, съгласно който председателят на Общото събрание представлява висшето училище по трудовото правоотношение за заеманата от ректора академична длъжност.

При така установената фактическа обстановка Комисията е стигнала до извод, че в случая са налице и трите кумулативни предпоставки, визирани в хипотезата на чл.52 от ЗПКОНПИ, с което е прието, че като е издал заповеди № 0014-О/20.01.2021 г. и № 0313-О/16.12.2021 г., ведно с приложените към тях поименни списъци, в които е предвидено изплащане на индивидуално определена добавка към възнагражденията и за него самия, в качеството му на ректор на Н. проф. Г. Г. Я. е осъществил правомощия в своя полза при наличието на свой частен интерес.

От установеното в хода на производството се налага изводът за наличие на частен

интерес по смисъла на чл.53 от ЗПКОНПИ на проф. Г. Г. Я., в качеството му на лице, заемащо висша публична длъжност по смисъла на чл.6, ал.1, т.45 от ЗПКОНПИ, който интерес повлиял върху безпристрастното и обективно изпълнение на правомощията му по служба при издаването на заповед № 0014-О/20.01.2021 г. и заповед № 0313-ОО/16.12.2021 г.

По този начин оспорваният извършил нарушение на разпоредбата на чл.58, изречение първо, предложение четвърто от ЗПКОНПИ, според която лице заемащо висша публична длъжност няма право да участва в издаването на актове в частен интерес. За да е осъществен съставът на цитираната правна норма било достатъчно лицето, заемащо висша публична длъжност да е издало акт в частен интерес.

Според Комисията, за съставомерността на деянието било достатъчно да е налице формално нарушение на чл.52 от ЗПКОНПИ, водещо до възникване на съмнение в начина, по който се осъществяват съответните публични длъжности. В закона не било поставено изискване да се доказва дали в действителност и как упражнените властнически правомощия са повлияли на установения частен интерес. Не било необходимо да бъде доказано резултатно деяние с реални негативни последици. Достатъчно било само предположение за допуснато отклонение от принципите на безпристрастност и обективност, за да се приеме за налична причинно-следствената връзка между частния интерес и субективното поведение на проверяваното лице. Разпоредбата на чл.58 от ЗПКОНПИ не допускала нито самоконтрол, нито договаряне сам със себе си, нито осъществяването на каквато и да е част от аспектите по възникване и реализиране на търговското и облигационно правоотношение, при съчетаване на обществен и частен интерес в личността на един субект.

В случая за конфликта на интереси било без значение дали издадените от проф. Г. Г. Я. заповеди касаят заплащане на допълнително материално стимулиране или допълнително възнаграждение към получаваното от него основно трудово възнаграждение, нито дали съответните възнаграждения са му изплатени в качеството на ректор или на заемащ академичната длъжност „професор“. От съществено значение бил фактът, че самите заповеди, ведно с приложените към тях списъци са издадени от самия него, в качеството му на Ректор на Н. и лице, заемащо висша публична длъжност по чл.6, ал.1, т.45 от ЗПКОНПИ, а в тях фигурирало и неговото име като лице, на което да се изплати съответно възнаграждение, обстоятелство налагащо извода, че заповедите са издадени в негова полза. Това несъмнено сочело на частен интерес, който би могъл да повлияе на обективното и безпристрастно изпълнение на правомощията или задълженията по служба, което водело и до конфликт на интереси.

Частният интерес от упражнените от проф. Г. Г. Я., в качеството му на Ректор на Н. и лице, заемащо висша публична длъжност правомощия, в нарушение на чл.58, изречение първо, предложение четвърто от ЗПКОНПИ, довел от една страна до нематериална облага по смисъла на чл.54 от ЗПКОНПИ, изразяваща се в помощ и подкрепа лично за себе си и от друга — до материална облага, изразяваща се в получения от него доход в пари.

Съгласно разпоредбата на чл.63, ал.1 от ЗПКОНПИ, когато лице, заемащо висша публична длъжност, има частен интерес, то е длъжно да си направи самоотвод от изпълнението на конкретно правомощие или задължение по служба, като уведоми органа по избора или назначаването – в случая това бил председателят на Общото събрание на Н., който бил работодател на Я. по трудовото му правоотношение за

заеманата академична длъжност в университета, в какъвто смисъл била и разпоредбата на чл.29, ал.2 от ЗВО.

Комисията не е споделила становището на жалбоподателя, че в качеството си на преподавател, осъществяващ академичната длъжност „професор“, е получил еднакъв процент, върху основното си трудово възнаграждение, пропорционално равно на останалите преподаватели, както и това, че формалната възможност за конфликт на интереси и в двете заповеди не е довела до злоупотреба в негов частен интерес. За този си извод КПКОНПИ се е позовала на чл.52 от ЗПКОНПИ, в който законодателят визирал като нарушение дори само възможността частният интерес да повлияе върху обективното и безпристрастното изпълнение на служебните задължения на лицето, заемащо висша публична длъжност. Достатъчно било частният интерес да съществува като възможност. Ефектът на преследваната цел се засилвал още повече, когато частният интерес се съчетавал именно в лицето, заемащо висша публична длъжност. Законът не поставял изискване към облагата същата да е незаконна или да е в резултат на неправомерно упражняване на правомощия или задължения от страна на лицето, заемащо висша публична длъжност. От значение за наличието или липсата на конфликт на интереси било облагата по смисъла на чл.54 от ЗПКОНПИ да бъде само възможна, без да е необходимо да е постигната или реализирана.

За осъществяване състава на чл.58 от ЗПКОНПИ било без значение и това дали лицето, заемащо публична длъжност действа в условията на оперативна самостоятелност или при условията на обвързана компетентност. Достатъчно и необходимо условие било упражненото правомощие да е във връзка с правомощията на овластеното лице, каквото в случая било налице. Целта била предотвратяването на съмнения, че лицата, заемащи висши публични длъжности, осъществяват правомощията си на база на лични интереси и роднински отношения, а не на база законоустановените критерии.

С тези съображения Комисията при преценка характера и тежестта на нарушението, личността на нарушителя и общественото въздействие на нарушението, на основание чл.74. ал.1 и ал.2 във връзка с чл.171, ал.1 и чл.81, ал.1 от ЗПКОНПИ е установила конфликт на интереси по отношение на проф. Г. Г. Я. - ректор на Националната художествена академия и лице, заемащо висша публична длъжност по смисъла на чл.6, ал.1, т.45 от ЗПКОНПИ, за това, че е издал заповед № 0014-О/20.01.2021 г. и заповед № 0313-О/16.12.2021 г. с поименни списъци с индивидуализирани допълнителни възнаграждения в свой частен интерес в нарушение на разпоредбата на чл.58, изречение първо, предложение четвърто от ЗПКОНПИ, наложила му е глоба в размер на 5000 лв. и е отнела в полза на държавата сумата от 892,94 лв., представляваща полученото от проф. Г. Г. Я. среднодневно възнаграждение на 20.01.2021 г. и на 16.12.2021 г., датите на които същият е издал заповед № 0014-О/20.01.2021 г. и заповед № 0313-О/16.12.2021 г. и сумата от 2

996,70 лв., представляваща доход в пари, получени от проф. Г. Г. Я., представляващи реализираната материална облага в резултат от конфликта на интереси.

При така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав, след като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл.146 от АПК по реда на чл.168, ал.1 от АПК, намира от правна страна следното:

Обжалваното решение на КПКОНПИ е издадено от компетентния колективен специализиран административен орган, разполагащ с правомощие да установи конфликт на интереси, да наложи глоба по чл.171 от ЗПКОНПИ, като определи нейния размер и постанови отнемане по чл.81 от ЗПКОНПИ.

Оспореният акт е издаден и в предвидената в чл.74, ал.1 от ЗПКОНПИ форма и съдържа всички реквизити по чл.74, ал.2 и ал.3 от ЗПКОНПИ, като в него са изложени и фактическите и правни основания, мотивирали органа да издаде акт с оспореното съдържание.

При постановяване на акта не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да съставляват самостоятелно основание за отмяната му. Неоснователно е възражението в жалбата за произнасяне след сроковете по чл.74, ал.1 от ЗПКОНПИ. Изтичането на сроковете по чл.74, ал.1 не преклудира правомощието на КПКОНПИ да се произнесе с мотивирано писмено решение за установяване на конфликт на интереси по реда на глава осма от закона. Не е налице особена законова норма, забраняваща извършването на процесуални действия, нито пък съществува изрична законова разпоредба, предвиждаща прекратяване на административното производство по установяване на конфликт на интереси след изтичането на сроковете по чл.74, ал.1 от ЗПКОНПИ. При тази нормативна уредба посочените срокове следва да се разглеждат като инструктивни, а не като преклузивни.

Решението обаче е постановено в нарушение на материалния закон.

Фактическият състав на конфликт на интереси предполага кумулативното наличие на три предпоставки: 1. лице, което заема висша публична длъжност; 2. частен интерес на това лице и 3. възможност този частен интерес да повлияе на безпристрастното и обективно изпълнение на правомощията на лицето, заемащо публична длъжност или на задълженията му по служба. От анализа на този състав следва изводът, че частният интерес и признатата му способност за въздействие върху конкретно лице превръщат нормативно установени правомощия, респ.

права и задължения на това заемащо публична длъжност лице, в недопустим от закона начин на упражняване на тези правомощия, права и задължения, тъй като трансформират предоставената държавната власт от средство за постигане на публично признати цели и интереси в инструмент за постигане на частен интерес. По този начин законът предвижда способността на частния интерес да промени действителната цел, с която се използва предоставената публична власт и по този начин да наруши основни принципи на правовата държава.

Съгласно разпоредбата на чл.53 от ЗПКОНПИ „частен интерес“ е този, който води до облага от материален или нематериален характер за лице, заемащо висша публична длъжност, или за свързани с него лица, включително всяко поето задължение. Според чл.54 от ЗПКОНПИ, „облага“ е всеки доход в пари или в имущество, включително придобиване на дялове или акции, както и предоставяне, прехвърляне или отказ от права, получаване на стоки или услуги безплатно или на цени, по-ниски от пазарните, получаване на привилегия или почести, помощ, глас, подкрепа или влияние, предимство, получаване на или обещание за работа, длъжност, дар, награда или обещание за избягване на загуба, отговорност, санкция или друго неблагоприятно събитие.

С нормата на чл.58 от закона е въведена забрана лице, заемащо висша публична длъжност, да участва в подготовката, обсъждането, приемането, издаването или постановяването на актове, да изпълнява контролни или разследващи функции или да налага санкции в частен интерес. Т. лице няма право да сключва договори или да извършва други дейности в частен интерес при изпълнение на правомощията или задълженията си по служба. Забраната за участие на тези лица в подготовката, обсъждането, приемането, издаването или постановяването на актове в частен интерес цели предотвратяването на обосновани съмнения, че в качеството си на лица по чл.6, ал.1 от ЗПКОНПИ, ще осъществяват своите правомощия на база на лични или икономически отношения, а не на законоустановените критерии. Обстоятелството дали съществуващият частен интерес реално е повлиял при упражняването на правомощията на съответното лице не следва да бъде доказвано, тъй като дори само възможността съществуващият частен интерес да повлияе върху безпристрастното и обективно изпълнение на задълженията, води до състояние, което е обществено укоримо и не следва да бъде допускано. Законът установява неправомерния характер на упражнените правомощия не като резултат от нарушаване на материалноправните предпоставки, а поради неправомерната цел - евентуалното придобиване на облага в частен интерес.

По делото се установява, че жалбоподателят е лице, заемащо публична длъжност по смисъла на чл.6, ал.1, т.45 от ЗПКОНПИ. Същият е подписал заповеди, в които е наредил изплащане на допълнителни възнаграждения на всички преподаватели и служители в Н., в това число и на себе си. Тези заповеди са издадени въз основа на вътрешни правила за определяне на цитираните възнаграждения, в които се съдържат критериите за определянето им. Съгласно чл.16 от Глава трета „Допълнително материално стимулиране” на ВПРЗ, приети с протокол от 17.11.2020 г. от заседание на Академичния съвет на Н., разликата между формирания годишен размер на средствата за работна заплата и сумата на фактически начислените през годината работни заплати, както и целесъобразни икономии от други разходи могат да се ползват за еднократно допълнително материално стимулиране в края на годината. Право на ДМС имат всички работещи в Н. по основен трудов договор към 01 декември на текущата година. База за изчисляване размера на ДМС е отработената заплата на лицето от 01 януари до 30 ноември на текущата година. Размерът на допълнителното материално стимулиране се определя пропорционално на отработените дни от 01 януари до 30 ноември на текущата година, като за отработени се считат и дните на платен отпуск по чл.155 и чл.156 от Кодекса на труда, като при незадоволителна оценка от атестацията или наложено дисциплинарно наказание не се изплаща допълнително материално стимулиране на лицето.

По делото в качеството му на свидетел беше изслушан проф. В. П. – председател на Общото събрание на Н.. Същият дава сведения и в качеството си на преподавател във висшето учебно заведение от 30 години. От показанията му се установява, че решението за изплащане на ДМС в края на годината на преподавателите и служителите в А. става след като главният счетоводител докладва за наличие на излишък на ректора, който от своя страна поставя въпроса пред Академичния съвет. Именно на Академичен съвет се решавало, според размера на сумата, подлежаща на разпределение, какъв да бъде процентът от основното трудово възнаграждение, който процент е еднакъв за всички. В счетоводния отдел на Н. се определяла конкретната сума, която можела да бъде редуцирана единствено според броя на изработените дни, като процентът оставал един и същ.

Във връзка с изложеното може да се направи извод, че макар и при неспазване на изискванията за конкретно определяне на сумите за ДМС за всеки преподавател или служител в А. поотделно в зависимост от нивото на изпълнение на трудовата му дейност, са създадени нормативни

правила и е установен в практиката начинът на разпределяне на средствата за ДМС, а именно чрез определяне на еднакъв процент от основното трудово възнаграждение за всички. След като ДМС са изчислени като еднакъв процент остава без значение кой ще подпише заповедите за изплащане на възнагражденията и списъците към тях, тъй като сумите за изплащане ще бъдат определени по един и същи начин за всички. В този смисъл липсва субективен елемент при определяне на конкретно допълнително възнаграждение за конкретен служител. В случая ректорът на Н. не е повлиял върху определянето на размера на получаваното възнаграждение, както за себе си, така и за останалите служители в А.. Няма данни въобще да е извършвана оценъчна дейност на работата на преподавателите и служителите в А., която именно дейност съдържа субективния елемент, в който участието на заинтересованото лице може да доведе до реализиране на облага, която не му се следва изобщо или не му се следва в степенята, в която е определена. Забраната на чл.58 от ЗПКОНПИ не е абсолютна, а само ако издаването на актове от лицето, заемащо публична длъжност е в частен интерес. Съдът намира, че в случая частен интерес не е налице. На първо място, не е налице „облага“, тъй като с подписването на процесните заповеди ректорът на Н. не е получил лично за себе си помощ и подкрепа. Такава подкрепа би била налице при самооценката му за извършената работа и постигнатите резултати, която води до конкретна оценка, а тя до конкретна сума за получаване, а „облагата“ по смисъла на ЗПКОНПИ предполага такова предимство, което без участието на лицето не би се получило. Формалното подписване, което КПКОНПИ приема, че е в нарушение на чл.58 от ЗПКОНПИ, не е в съответствие с духа на закона, който изисква постигане на неправомерна цел - евентуалното придобиване на облага в частен интерес. След като при подписване на процесните заповеди от всяко друго лице би се получила същата облага за жалбоподателя, то такава цел в подписването на заповедите липсва.

От друга страна не следва да се възприема и тезата на ответника, че на ректора следва да се изплащат единствено възнагражденията по сключения от него с министъра на образованието и науката договор за управление.

Съгласно чл.10, ал.1 от ЗВО, държавен орган за осъществяване на националната политика във висшето образование е министърът на образованието и науката, а по силата на ал.2, т.10 от същия законов текст министърът на образованието и науката сключва договор за управление с ректора на държавното висше училище при условията и по реда на този закон за срока на неговия мандат, осъществява контрол по договора и

приема ежегоден отчет за изпълнението му. Съгласно чл.19, ал.1 от ЗВО, висшите училища се ползват с академична автономия, което включва академичното самоуправление. Разпоредбата на чл.92, ал.2 от ЗВО предвижда, че начинът за определяне на размера на възнаграждението на ректора по договора за управление се определя по общи правила за всички държавни висши училища, утвърдени от министъра на образованието и науката. Правилата задължително включват механизъм за определяне на допълнително възнаграждение в зависимост от изпълнението на заложените в договора цели, задачи и целеви стойности. Възнаграждението се изплаща от бюджета на висшето училище.

Условията и редът за определяне на размера на възнаграждението за длъжността „Ректор” на държавните училища по договора им за управление са уредени с Наредба № 23 от 27.08.2020 г. за начина за определяне на размера на възнагражденията на ректорите на държавните висши училища по договорите за управление, сключени с министъра на образованието и науката (Наредба № 23). Съгласно чл.3, ал.1 от нея, възнаграждението на ректора по договора му за управление се състои от основно месечно възнаграждение и допълнително възнаграждение. Според чл.3, ал.2 от Наредба № 23, не може да се получава възнаграждение за изпълняването на длъжността ректор извън определеното при условията и реда на тази наредба. Размерът на основното възнаграждение се определя в зависимост от средното основно месечно възнаграждение за академичната длъжност „асистент” в съответното висше училище (чл.4 от Наредба № 23). Размерът на допълнителното възнаграждение се определя в зависимост от степента на изпълнение на заложените в договора за управление цели, задачи и целеви стойности за предходната година (чл.5 от Наредба № 23)..

От данните по делото се установява че проф. Г. Г. Я. е назначен като преподавател в Н. по силата на трудов договор № 608 от 02.10.1995 г. Същият заема длъжността „Ректор“ на Националната художествена академия по силата на договор за управление на Н. № ДО1-257 от 30.09.2020 г., сключен с министъра на образованието и науката на основание чл.10, ал.2, т.10 от ЗВО въз основа на решение от 15.01.2020 г. на Общото събрание на Н.. Съгласно т.1.2. от договора, ректорът се задължава да изпълни в срока на мандата си, в съответствие с действащата нормативна уредба и този договор, стратегическите цели и задачи и да постигне съответните целеви стойности, определени в Политиката за развитие на Н., утвърдена със Заповед № РД09-1697/10.08.2020 г. на министъра на образованието и науката, неразделна част от договора - Приложение 1, а съгласно т.1.4.

изпълнението на политиката за развитие на висшето училище се отчита чрез формуляра - Приложение 2. Съгласно т.4.1 от договора, ректорът получава възнаграждение при условията и по реда на Наредбата за начина за определяне на размера на възнагражденията на ректорите на държавните висши училища по договорите за управление, сключени с министъра на образованието и науката.

От изложеното дотук може да се направи извод, че възнаграждението на ректора е нормативно определено, но същото е за постигане на заложените в договора за управление цели и стратегии по изпълнение на заложените образователни политики за развитие на Н.. Тъй като обаче проф.Я. е и преподавател във висшето учебно заведение, която му дейност е свързана с основната функция и задача на всяко висше училище и остава извън сферата на предвидените с договора за управление, сключен от него с министъра в качеството му на ректор цели, задачи и целеви стойности по осъществяване на държавната политика в сферата на висшето образование, за него възниква правото да получава ДМС именно в качеството му на преподавател. Самата Наредба № 23 определя, че ректорът не може да получава друго освен определеното в нея възнаграждение за изпълняването на длъжността ректор. Следователно предвиденото с наредбата възнаграждение се отнася единствено за длъжността „Ректор”.

Предвид горното необоснована се явява и наложената санкция доколкото липсва нарушение на разпоредба на раздел II от глава осма на ЗПКОНПИ. Не са налице и основания за отнемане на твърдяна от ответника облага, понеже полученото възнаграждение нито е породило, нито е в резултат на конфликт на интереси.

С оглед на изложеното, съдът приема, че процесното решение е незаконосъобразно, а жалбата срещу него като основателна следва да бъде уважена.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК на жалбоподателя се дължат направените по делото разноси, които съгласно представения по делото списък по чл.80 от ГПК са: 10 лв. за платена държавна такса и 1800 лв. за адвокатско възнаграждение за осъществяването процесуално представителство. Разноските са своевременно поискани и са представени доказателства за реалното им заплащане. Направеното от ответника възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение съдът, предвид фактическата и правна сложност на делото, намира за неоснователно.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд – София град, второ отделение, 30-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Г. Г. Я. – ректор на Националната художествена академия, решение № РС-475-22-103 от 19.10.2022 г. на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

ОСЪЖДА Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество да заплати на Г. Г. Я. с ЕГН [ЕГН] сумата от 1810 (хиляда осемстотин и десет) лева разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.

Съдия: